

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007

**Proba scrisă la MATEMATICĂ
PROBA D**

Varianța 076

Profilul: Filiera Teoretică: sp.: matematică-informatică, Filiera Vocatională, profil Militar, Specializarea: specializarea matematică-informatică

◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete

SUBIECTUL I (20p)

- (4p) a) Să se calculeze conjugatul numărului complex $(1 - 2i)(i - 2)$.
- (4p) b) Să se calculeze perimetrul triunghiului ABC , unde $A(1, 2)$, $B(0, 3)$ și $C(4, 4)$.
- (4p) c) Să se calculeze modulul vectorului $\vec{v} = 2\vec{i} + 5\vec{j}$.
- (4p) d) Să se determine numărul real a pentru care dreptele de ecuații $x + 2y + 1 = 0$ și $2x - ay - 1 = 0$ sunt perpendiculare.
- (2p) e) Să se calculeze volumul tetraedrului cu vârfurile în punctele $A(1, 1, -2)$, $B(1, -2, 1)$, $C(-2, 1, 1)$ și $D(-1, -2, -3)$.
- (2p) f) Să se determine $a, b \in \mathbf{R}$ astfel încât să avem egalitatea de numere complexe
- $$\frac{2+i}{i-5} = a+bi .$$

SUBIECTUL II (30p)

1.

- (3p) a) Să se determine numerele naturale $n \geq 1$ pentru care $\sqrt{1} \cdot \sqrt{2} \cdot \dots \cdot \sqrt{n} < 5$.
- (3p) b) Să se calculeze probabilitatea ca un număr $n \in \{1, 2, \dots, 10\}$ să fie divizibil cu 2 sau cu 3.
- (3p) c) Să se determine câte submulțimi ale mulțimii $\{a, b, c, d, e\}$ conțin mulțimea $\{a, b\}$.
- (3p) d) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $5^x - 25 = 0$.
- (3p) e) Să se determine valorile parametrului real a pentru care $x^2 - ax + 9 > 0$, $\forall x \in \mathbf{R}$.

2. Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^{2006} + x$.

- (3p) a) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R}$.
- (3p) b) Să se determine numărul punctelor de extrem local ale funcției f .
- (3p) c) Să se arate că funcția f este convexă pe $\mathbf{R}$.
- (3p) d) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.
- (3p) e) Să se calculeze $\int_0^1 f(x)dx$.

SUBIECTUL III (20p)

PROBA D. M1: Filiera Teoretică: sp.: matematică-informatică, Filiera Vocatională, profil Militar, specializarea matematică-informatică

Varianța 076

	<p>Se consideră polinoamele $f = X^5 - 1$ și $g = X^4 + X^3 + X^2 + X + 1$.</p> <p>În mulțimea $M_2(\mathbf{Q})$ se consideră matricele $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ și $A = \begin{pmatrix} r & t \\ s & u \end{pmatrix}$.</p>
(4p)	a) Să se determine câtul și restul împărțirii polinomului f la polinomul g .
(4p)	b) Să se verifice că $g = (X^2 + aX + 1)(X^2 + bX + 1)$, unde $a = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$ și $b = \frac{1-\sqrt{5}}{2}$
(4p)	c) Să se arate că polinomul g este ireductibil în $\mathbf{Q}[X]$
(2p)	d) Se consideră polinomul cu coeficienții raționali $h = X^2 + pX + q$, $q \neq 0$. Să se arate că restul împărțirii polinomului f la polinomul h este un polinom de gradul 1.
(2p)	e) Să se verifice că $A^2 - (r+u)A + (ru-st)I_2 = O_2$.
(2p)	f) Să se arate că dacă $A^5 = I_2$, atunci matricea A este inversabilă.
(2p)	g) Să se arate că dacă $A^5 = I_2$, atunci $A = I_2$.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră sirul $(a_n)_{n \geq 1}$, $a_n = 1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} + \dots + \frac{(-1)^n}{2n+1}$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.

- (4p) a) Să se verifice că $\frac{1}{1-a} = 1+a+\dots+a^n+\frac{a^{n+1}}{1-a}$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$ și $a \in \mathbf{R} \setminus \{1\}$.
- (4p) b) Să se deducă relația:
- $$\frac{1}{1+x^2} = 1 - x^2 + x^4 - \dots + (-1)^n x^{2n} + (-1)^{n+1} \frac{x^{2(n+1)}}{1+x^2}, \quad \forall x \in [0,1], \quad \forall n \in \mathbf{N}^*$$
- (4p) c) Să se arate că $0 \leq \frac{x^{2(n+1)}}{1+x^2} \leq x^{2(n+1)}$, $\forall x \in [0,1], \forall n \in \mathbf{N}^*$.
- (2p) d) Să se arate că $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 \frac{x^{2(n+1)}}{1+x^2} dx = 0$.
- (2p) e) Să se calculeze $\int_0^1 \frac{1}{1+x^2} dx$.
- (2p) f) Să se arate că $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{\pi}{4}$.
- (2p) g) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(a_{2n} - \frac{\pi}{4} \right)$.

Varianta 76

Subiectul I

a) $z = -5i$

b) $\sqrt{2} + \sqrt{13} + \sqrt{17}$

c) $|\vec{v}| = \sqrt{29}$

d) $m_1 \cdot m_2 = -1 \Rightarrow \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{a} = -1 \Rightarrow a = 1.$

e) $V = 9$

f) $a = -\frac{9}{26}; b = -\frac{7}{26}.$

Subiectul II

1. a) $\sqrt{1}\sqrt{2} \dots \sqrt{n} = \sqrt{n!} < 5 \Leftrightarrow n \in \{1, 2, 3, 4\}$

b) 3 divide pe 3, 6, 9, iar 2 divide pe 2, 4, 6, 8, 10 $\Rightarrow$ probabilitatea este $\frac{7}{10}$.

c) $\{a, b\}$ este continuta neaparat in multimile cautate, dar c, d, e pot fi din acestea sau nu $\Rightarrow$ exista $2^3 = 8$ submultimi cautate.

d) $5^x = 25 \Leftrightarrow x = 2.$

e) $x^2 - ax + 9 > 0 \Leftrightarrow \Delta = a^2 - 36 < 0 \Leftrightarrow a \in (-6, 6)$

2. a) $f'(x) = 2006x^{2005} + 1$

b) Daca x este un punct de extrem, atunci $f'(x) = 0 \Rightarrow x^{2005} = \frac{-1}{2006} \Rightarrow x = \sqrt[2005]{\frac{-1}{2006}}$

c) $f''(x) = 2006 \cdot 2005x^{2004} \geq 0, (\forall)x \in \mathbf{R} \Rightarrow f$ este convexa pe $\mathbf{R}$.

d) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = f'(1) = 2007$

e) $\int_0^1 f(x) dx = \left(\frac{x^{2007}}{2007} + \frac{x^2}{2} \right) \Big|_0^1 = \frac{2009}{4014}.$

Subiectul III

a) $Q(x) = x - 1, R(x) = 0.$ b) Avem $a + b = 1, a \cdot b = -1$ si

$$(x^2 + ax + 1)(x^2 + bx + 1) = x^4 + (a+b)x^3 + (ab+2)x^2 + (a+b)x + 1.$$

c) Singura descompunere a lui g in $\mathbf{R}[X]$ este cea de la b), descompunere

in care polinoamele $(x^2 + ax + 1)$ si $(x^2 + bx + 1)$ nu sunt in $\mathbf{Q}[X].$

d) Se efectueaza impartirea. e) Se verifica f) $A^5 = I_2 \Rightarrow (\det A)^5 = 1 \Rightarrow \det A = 1 \neq 0.$

g) $A^5 = I_2 \Leftrightarrow f(A) = 0.$ Daca notam $h = X^2 - (r+u)X - (ru-st)$ mai avem $h(A) = 0.$ Din d)

f = q · h + r cu grad r = 1, deci $f(A) = q(A)h(A) + r(A).$ Rezulta $r(A) = 0 \Rightarrow A = \alpha I_2$ cu $\alpha \in \mathbf{Q}$

si din $A^5 = I_2 \Rightarrow \alpha^5 = 1,$ deci $A^5 = I_2$

Subiectul IV

a) Folosim formula pentru progresie geometrica: $1 + a + \dots + a^n = \frac{1 - a^{n+1}}{1 - a}$.

b) Luam in a), $a = -x^2$

c) $1 + x^2 \geq 1$.

$$d) \int_0^1 \frac{x^{2(n+1)}}{1+x^2} dx \leq \int_0^1 x^{2(n+1)} dx = \frac{1}{2n+3} > 0$$

$$e) \int_0^1 \frac{1}{1+x^2} dx = \arctg x \Big|_0^1 = \frac{\pi}{4}$$

f) Integrăm relația de la b) între 0 și 1 și conform lui e) avem:

$$\frac{\pi}{4} = 1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \dots + (-1)^n \frac{1}{2n+1} + (-1)^{n+1} \int_0^1 \frac{x^{2(n+1)}}{1+x^2} dx.$$

Dacă trecem la limita, din d) rezultă $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{\pi}{4}$.

$$g) Avem \frac{\pi}{4} = a_{2n} - \int_0^1 \frac{x^{4n+2}}{1+x^2} dx \Rightarrow a_{2n} - \frac{\pi}{4} = \int_0^1 \frac{x^{4n+2}}{1+x^2} dx \Rightarrow n(a_{2n} - \frac{\pi}{4}) =$$

$$= n \int_0^1 \frac{x^{4n+2}}{1+x^2} dx = \frac{n}{4n+3} \int_0^1 (x^{4n+3})' \frac{1}{1+x^2} dx = \frac{n}{4n+3} \left(\frac{x^{4n+3}}{1+x^2} \right)_0^1 - \int_0^1 x^{4n+3} \frac{-2x}{(1+x^2)^2} dx = \\ \frac{n}{4n+3} \left(\frac{1}{2} + 2 \int_0^1 \frac{x^{4n+4}}{(1+x^2)^2} dx \right)$$

$$\text{Intrucat } \lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 \frac{x^{4n+2}}{(1+x^2)^2} dx = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n(a_n - \frac{\pi}{4}) = \frac{1}{8}.$$